

Harvedybde ved pløjefrit såbed

Valg af harvedybde bør foretages ud fra en vurdering af jorden i den enkelte mark

Harvedybden bør bestemmes af den aktuelle opgave, afgrødevalg, jordtype og historik. Der kan i nogle tilfælde være behov for harvning dybere end 20 cm, men det bør være undtagelsen.

Harvning lige efter høst

Den første harvning lige efter høst bør foretages øverligt i tre-fem cm dybde. Opgaven er at få opblandet spildkorn, frø, avner og snittet halm med jorden, så spildkorn spirer, og halmomsætningen startes.

For at få en god opblanding kan anvendelse af vinklede vingeskær anbefales. En tallerkenharve er et godt alternativ til denne opgave.

Opharvning til såbed

For at fastlægge den optimale harvedybde før såning skal markens undersøgelse. Undersøgelsen indledes med at gå en tur i marken med et jordspyd for at fastslå, om der er standsende lag i jorden. Det optimale tidspunkt for brug af jordspyd er om foråret, når jorden netop er vandmættet. Efter høst kan det dog også være relevant at gå en tur med jordspydet. Men vær opmærksom på, at når det er meget tørt, kan resultatet være misvisende.

Målinger med jordspyd bør følges op

Udgravning af jordprofiler kan vise om rodudviklingen møder et standsende lag. Bemærk regnormegangene på billedet til højre, der kan bane vej for ny rodudvikling. Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL.

med udgravning af jordprofiler et passende antal steder i marken. Selvom man finder standsende lag, er det ikke sikkert, at det hindrer rodvæksten.

Hvis der er permanente makroporer fra eksempelvis regnormegange, kan disse give tilstrækkelig passage for rødder til større dybde.

Hvis et standsende lag vurderes problematisk, kan harvedybden sættes tre-fem cm dybere. Harvedybden kan erfaringsmæssigt fastsættes i forhold til afgrødevalg. Generelt anbefales en harvedybde på 8-12 cm i kornafgrøder og 15-20 cm til mere strukturfølsomme afgrøder som raps og majs.

Udgravning af jordprofiler

Udgravning af jordprofiler bør foretages før høst, da det er her, rodvæksten bedst kan undersøges. Rodvæksten stopper cirka ved blomstring, så opgravning i juni-juli er optimal. Undtaget er sent sået vårbyg, hvor der bør ventes til midt i juli.

Opgravningen bør foretages, når jorden er fugtig. Se efter vandlidende og tørke-ramte områder i marken, hvor det ikke er forventeligt, samt hvor der er generelt dårlig vækst. Udvælg nogle af disse områder samt noget regulær mark. Grav huller på 40-50 cm dybde og undersøg rodudviklingen.

Se efter, om der er et kompakt lag, hvor rødderne fortykkes og skifter retning. I så fald er det standsende lag et problem. Rådden lugt og uomsatte halmrester indikerer også dårligt luftskifte, der kan skyldes komprimering.

Forsøg har vist, at jordtyper sværere end JB5 typisk ikke har behov for harvning i 10 cm dybde. Men nogle har erfaring for, at nedmuldning af store halm-mængder kan gøre det nødvendigt alligevel. Nedmuldningen af halm skal være tilstrækkelig til, at hairpinning undgås ved den efterfølgende såning.

Løsning dybere end 20 cm

Det anbefales kun i få tilfælde at harve dybere end 20 cm, da der er stor risiko for at bringe jordstrukturen ind i en ond cirkel med genpakning. Specielt på JB 3-5 er der risiko for, at jorden pakker som stabilgrus på grund af indholdet af grovkornet sand.

Der er gennemført forsøg med dybde-løsning under/kort tid efter såning af kartofler og majs, som gav markante merudbytter. Forsøgene er lavet på relativ let jord. I vinterraps er der i et flerårigt forsøg påvist, at opharvning i 20 cm gav større udbytte end opharvning i 10 cm.

Forsøgene bør bruges til at skabe særligt fokus på at undersøge jordens pakningsgrad, før de strukturfølsomme afgrøder etableres - og ikke til en generel anbefaling af dybdebearbejdning. Hvis det vurderes, at der jævnligt er behov for dyb bearbejdning, kan leje af maskinstationen til grubbesåning af raps (eller et tilsvarende såprincip) være en mulighed, så dybde-løsning bliver en del af sædskiftet.

Nogle vælger at foretage dybdeharvning i et-to år efter overgangen til pløjefri dyrkning for at "rydde op". Det kan være berettiget, men det anbefales først at undersøge, om det er nødvendigt.

Dyb bearbejdning er dyr i brændstof og stål.

Efter en jordløsnende opharvning er der risiko for genpakning. Efterfølgende bør der være særlig opmærksomhed på dækmontage, dæktryk og færdselsdisciplin. Eksempelvis bør vogne med lastbildæk ikke færdes i marken, da lastbildæk har dæktryk tre gange større end traktordæk på en langt mindre trædefflade.

Hvis der skal samles halm, bør det ikke ske ved kørsel på kryds og tværs. Tænk over hvordan der køres i marken generelt specielt i de første måneder efter såningen.

"I foråret/sommeren 2015 planlægger VFL at udarbejde en video, som illustrerer metoder til vurdering af harvedybde ved pløjefri etablering."

Kilde: LandbrugsInfo

Af Henning Sjørsløv Lyngvig,
maskinkonsulent, Videncentret for
Landbrug, Planteproduktion
hsl@vfl.dk

Billederne viser rødder som er stødt på et kompakt lag, som har hindret deres nedadgående vækst. Foto: Janne Aalborg Nielsen, VFL

Anbefaling harvedybd

Harvning dybere end 20 cm (dybdeløsning) anbefales generelt ikke og bør kun foretages, hvis undersøgelse af jorden har påvist alvorlig pakning.

Generelt anbefales:

- * Harvning i tre-fem cm ved øverlig jordbearbejdning lige efter høst
- * Harvning i 8-20 cm ved såbedsetablering, 8-12 cm ved etablering af korn og 15-20 cm ved etablering af raps og majs

Prøv Väderstad på din egen jord

– se, mærk, oplev hvad Väderstad kan gøre på din bedrift

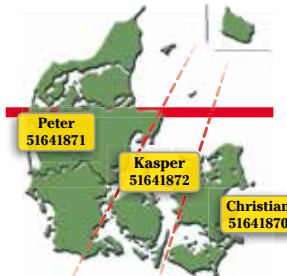
Prøv før du beslutter dig! Benyt dig af muligheden for at se, mærke, opleve og afprøve Väderstad på din egen jord, så er du sikret det rigtige valg! Vi har demomaskiner hos vore forhandlere i hele landet. Se den komplette oversigt på vaderstad.dk, og kontakt din Väderstad konsulent eller din forhandler for nærmere aftale.

**ATTRAKTIVE
RABATTER
på demomaskiner**

Velkommen til Väderstad

97 ud af 100 Väderstad kunder vil anbefale vores maskiner til andre landmænd. At vælge Väderstad er en investering i kvalitet, service og optimale resultater. Velkommen til Väderstad

Et udpluk af vore demomaskiner - se den komplette liste på vaderstad.dk

Type	Forhandler	Type	Forhandler
SOLGT	A. P. Høllisen A/S	Spirit ST 400C	Søllested Maskinforretning A/S
SOLGT	Mejlby & Vilsgaard, Bramming	Spirit ST 400C	VEMAS A/S
Carrier CR 650 + 625X		Spirit ST 600C	Väderstad ApS
Røstoft Maskiner A/S		Spirit ST 600C	S. D. Kjærsgaard, Frejlev
Carrier X 625	Søllested Maskinforretning A/S	Spirit ST 600C	Vinderup Maskinforretning A/S
Cultus CS 350	Røstoft Maskiner A/S	Spirit StripDrill	Väderstad ApS
Cultus CS 350	Sivertsen A/S	Spirit StripDrill	S. D. Kjærsgaard, Hornslet
SOLGT	Søllested Maskinforretning A/S	Swift SW 560	Sivertsen A/S
Cultus CS 500	Väderstad ApS	SOLGT	Asger Andersen A/S
Cultus CS 500	S. D. Kjærsgaard, Frejlev	Swift SW 720	Horsens Maskiner A/S
Spirit ST 400C	Väderstad ApS	Swift SW 720	Heden Maskinforretning A/S
Spirit ST 400C	Røstoft Maskiner A/S	Swift SW 720	S. D. Kjærsgaard, Frejlev
Spirit ST 400C	S. D. Kjærsgaard, Hornslet	TopDown 400	Väderstad ApS

Læs mere og find din Väderstad forhandler på vaderstad.dk, eller kontakt os på tlf. 3649 4400